

Läsnyckel

Tor åker skidor

av Helle Dyhr Fauerholdt

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning än tidigare. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Tor åker skidor är en riktigt klassisk börja-läsa-bok som vänder sig till barn som precis börjat erövra skriftspråket. När ljud och ordbilder plötsligt får mening är det en magisk värld som öppnar sig. Böckerna om Tor är skrivna på mycket lättläst svenska för att undanröja hinder på väg mot en första positiv upplevelse som självständig läsare.

Och det finns fler böcker om Tor: *Tor kör fort* och *Tor och Tim ute i natten*.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t.ex. boksamtal. Beroende på grupp och undervisningssituation kan ni välja att jobba med uppgifterna under läsningens gång, eller efteråt.

Tillsammans kommer ni säkert på många fler sätt att aktivera språket och sätta igång fantasin med hjälp av boken. Ta vara på era idéer!

Tor åker skidor kan ingå i tematiskt arbete om vänskap och äventyr.

Före läsningen

Titta (tillsammans) på omslagets framsida och läs bokens titel (*Tips! Scanna in omslaget och visa via dator så ser alla bra.*) Fundera på/diskutera:

Har du läst om Tor och Tim tidigare? Påminn er då/berätta för varandra vad den boken handlade om, t.ex. hur Tor undkom minst 100 mygg eller kraschade in i en höbal.

Var är Tor, Tim och hunden? Kan du peka på Tor?

Vad är det de sitter i?

Ser du skidorna? Vad är det för slags skidor Tor ska åka?

Vad har Tim på huvudet? Vad kan det vara för märke?

Skulle du vilja vara med i båten?

Vänd nu på boken.

Hjälp, vad händer med pojken på bilden?

Läs baksidestexten.

Vilka är det som pratar med varandra? Hur ser du att de pratar?

Har du åkt vattenskidor någon gång? Var det svårt? Tog det tid att våga sig ut på vattnet? Varför?

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfikna på hur det kommer att gå för Tor på vattenskidorna.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Att samtala om under läsningens gång:

Sid 2-3

Vad tittar hunden på?

Vad är det för svart grej som sticker upp på hundens rygg?

Vad gör Tim?

Vad ska han göra när Tor har skidorna?

Sid 4-5

Det är ju lätt, säger Tim. Är det lätt, tror du? Varför säger han så?

Är du lika säker på att de kommer att lyckas som Tim? Varför/varför inte?

Varför står hundens öron ut så där?

Sid 6-7

- *Lätt?!*

Vem är det som säger det? Hur låter det? Läs meningen högt. Prata om utropstecknet och frågetecknet. Hur hade det låtit om det stått så här:

- *Lätt?*

Eller så här:

- *Lätt!*

Tror du som Tim att Tor kan åka vattenskidor?

Sid 8-9

Nu är vi här, säger Tim. Var är de någonstans?

Hur känner sig Tor? Hur hade du känt dig?

Hade du vågat?

Varför sträcker hunden ner en tass, tror du?

Sid 10-11

Bläddra tillbaka till uppslaget innan. Vad tror du att Tor gjort mellan sidan 9 och 10?

Titta på Tor, på hur han står och på hans ansikte. Han ser inte likadan ut som tidigare. Hur känner han sig? Vad tror du att han tänker?

Titta på bilden. Kan du se hur Tor åkt?

Vad tycker du om att åka i full fart?

Hör Tim när Tor ropar? Kommer han att bromsa?

Sid 12-13

Oj, vad händer?

Varför dröjer det så länge innan Tim ser vad som hänt?

Vad kommer att hända nu?

Sid 14-15

Tor säger att det är lätt att åka skidor. Hur menar han?

Vad tror du att Tim och Tor gör resten av dagen?

Efter läsningen

Tyckte du om boken? Varför/varför inte?

Hade du fått åka vattenskidor med en kompis för dina föräldrar? Vad hade de sagt?

Kanske kommer det fler böcker om Tor och Tim. Vad tror du att de i så fall kommer att handla om?

Arbeta vidare

Berättarrösten

I Läsnyckeln har vi tagit upp hur utropstecken, frågetecken och talstreck i texten får oss att förstå att det är någon som ropar, undrar eller talar i berättelsen. Men det är inte bara Tim och Tor vi hör i texten. Där finns en berättare också, en röst som kommenterar det som sker. Det är som om berättaren stod och såg på en bit bort. Läser du högt, låter det kanske som om det vore din röst. Tala med eleverna om berättarrösten och be dem leta efter textrader som hör ihop med denna. Enklast går det vid högläsning.

Vad tänker vindsurfaren?

Det är inte bara Tor och Tim som är ute på vattnet den här vackra sommardagen. Titta på sidan 13. Här kör Tim förbi en vindsurfare. Han ser allt. Kopiera sidan och rita en stor tankebubbla till vindsurfaren på ett annat papper. Fyll den med tankar. Klipp sedan ut den och klistra fast den på din kopia. Häng upp era bilder i klassrummet och prata om era tankebubblor.

Vattensport

Vattenskidor och vindsurfing finns med i boken. Vilka andra vattensporter känner du/ni till? Har du/ni provat på någon? Berätta? Hur och vad gjorde du/ni?

Dela med sig

Tim har åkt vattenskidor förr. Han hade kunnat ge Tor några tips. Varför gör han inte det, tror du? Om du varit Tim, hade du gjort det? Vad hade du sagt i så fall? Skriv ner det.

Flyter eller sjunker?

Tor, Tim och hunden har flytvästar på sig. Att de hjälper en att flyta vet vi, men hur går det egentligen till? Ta reda på det.

Det är inte bara flytvästar som flyter. Experimentera i klassrummet. Häll vatten i en skål och hämta tre saker som ni tror flyter. Lägg ner dem en i sänder. Vad händer? Prova samma sak med tre saker ni tror sjunker. Vad händer? Försök att förklara varför några av sakerna flyter och andra inte.

Att plurra i

Har du ramlat i vattnet från någon brygga, någon båt eller från ett par vattenskidor någon gång? Skriv och berätta vad som hände! Hur kom du upp igen? Vad tänkte du när du låg i vattnet?

Båttord

Det är mycket som är annorlunda på sjön. Man pratar till exempel inte om vänster och höger, utan om babord och styrbord. Och på sjön mäter man hastigheten i knop, man kan t.ex åka i fyra knop, inte som i en bil i kilometer i timmen (km/h). Kan ni fler ord som är typiska för båtlivet? Gör en gemensam lista.

Mycket läsnöje!